

Ed.

299. Frumvarp til laga

um verðlag.

(Eftir 3. umr. í Nd.).

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að ákveða, að annaðhvort útsöluverð eða verzlunar-
álagning í umboðssölu, heildsölu og smásölu á tilteknum vörutegundum, eða hvort-
tveggja, megi ekki vera hærra en verðlagsnefnd ákveður. Ríkisstjórninni er ennfrem-
ur heimilt, að fengnum tillögum verðlagsnefndar, að setja almennar reglur eða á-
kvæði um verðlag og álagningu. Heimild þessi tekur einnig til taxta á viðgerðum,
smíði, saumaskap o. s. frv., í sambandi við álagningu á efnivörur og vinnulaun.

Undanþegnar hér frá eru þær vörutegundir, sem verðlagðar eru samkvæmt sér-
stökum lögum, ennfremur allar vörur, sem seldar eru úr landi.

2. gr.

Verðlagsnefnd skal skipuð 5 mönnum og 5 til vara, 1 tilnefndum af Alþýðusam-
bandi Íslands, 1 af Landssambandi iðnaðarmanna, 1 af Sambandi isl. samvinnufé-
laga, 1 af Verzlunarráði Íslands og 1 skipuðum af ríkisstjórninni án tilnefningar, og
sé hann formaður nefndarinnar. Ef einhver þeirra aðila, sem ætlað er að tilnefna
mann í nefndina, notar ekki rétt sinn til þess, skipar ráðherra mann í nefndina í hans
stað.

Varamenn skulu skipaðir á sama hátt og aðalmenn.

3. gr.

Hlutverk verðlagsnefndar er að hafa eftirlit með verðlagi í landinu og setja verð-
lagsákvæði samkvæmt 1. gr., ef nefndin telur það æskilegt.

Ríkisstjórnin getur, samkvæmt tilnefningu bæjar- eða sveitarstjórna, skipað eft-
irlitsnefndir á hinum einstöku verzlunarstöðum, verðlagsnefnd til aðstoðar.

4. gr.

Verðlagsnefnd skal heimilt að skipta landinu í verðlagssvæði, ef henni þykir
ástæða til.

5. gr.

Nefndin hefir vald til þess að heimta innan tiltekins tíma upplýsingar bæði frá
opinberum stofnunum, embættis- og sýslunarmönnum, svo og einstökum mönnum og
fyrirtækjum um innkaupsverð, útsöluverð, framleiðslukostnað og dreifingarkostnað
á vörum, svo og hverjar þær upplýsingar, er hún telur nauðsynlegar til þess að byggja
ákvæðanir sínar á.

6. gr.

Allar ákvæðanir sínar um hámarksverð, hámarksálagningu eða um aðrar verð-
lagsreglur eða ákvæði skal verðlagsnefnd þegar í stað tilkynna ráðherra, sem sér um
birtingu þeirra. Skulu ákvæðanir nefndarinnar koma í gildi jafnskjótt og þær hafa
verið birtar og gilda þar til öðruvísi verður ákveðið. Birting verðlagsákvæða skal
framkvæmd, eftir því sem hagkvæmast þykir, annaðhvort með opinberri auglýs-
ingu eða með bréflægri tilkynningu til þeirra, sem þeim eiga að lúta.

7. gr.

Sala á vörum milli verzlana innbyrðis (keðjuverzlun) umfram það, sem almeunt
tíðkast í hverri verzlunargrein, er bönnuð, nema slík verzlun sé gerð án álagningar.

8. gr.

Sá, sem hækkar verð á vörum eða í viðskiptum, sem fallið geta undir ákvæði
laga þessara, skal, hvenær sem þess er óskað af verðlagsnefnd eða eftirlitsmönnum,
vera skyldur til að færa sönnur á, að hækkunin brjóti ekki í bág við ákvæði laganna.

9. gr.

Bannað er að halda vörum, sem keyptar eru eða tilbúnar til sölu, úr umferð, í þeim tilgangi að fá á þeim hærri verzlunarágóða en venjulegur var á þeim tíma, sem þær hefðu að öllu venjulegu átt að seljast.

10. gr.

Verðlagsnefnd getur ákveðið, að samþykktir eða ákvarðanir félaga eða einstakra fyrirtækja um hækkun verðs skuli, ef hækkunin telst að hafa mikla þýðingu að því er snertir verðlag á einni eða fleiri vörutegundum um land allt eða í einstökum héraðum, verða að tilkynnast verðlagsnefnd áður en hækkunin kemur til framkvæmda. Verðhækkunin má ekki, nema verðlagsnefnd undir sérstökum kringumstæðum heimili það, koma til framkvæmda fyrr en 4 dögum eftir að verðlagsnefnd var tilkynnt, að verðhækkunin hefði verið fyrirhuguð.

Ef verðlagsnefnd finnst ástæða til að rannsaka nánar þörfina fyrir verðhækkun, sem tilkynnt hefir verið að fyrirhuguð væri, getur nefndin bannað að hækka verðið fyrr en hún hefir kynnt sér málið nánar, enda skal slíkum athugunum hraðað svo sem auðið er.

Þegar verðlagsnefnd hefir lokið athugunum sínum, skal hún tilkynna hlutaðeiganda, hvort hún hefir nokkuð við hina fyrirhuguðu verðhækkun að athuga.

Verðlagsnefnd birtir opinberlega tilkynningu um það, hvaða vörur eða viðskipti séu tilkynningarskyld vegna verðhækkunar.

11. gr.

Nánari fyrirmæli um framkvæmd laga þessara og eftirlit með þeim, svo og um skipun og starfssvið eftirlitsnefnda samkv. 3. gr., setur ríkisstjórnin með reglugerð.

Kostnaður við framkvæmd laganna, þar á meðal þóknun til verðlagsnefndar fyrir störf hennar, sem ráðherra ákveður, greiðist úr ríkissjóði. Kostnaður við eftirlitsnefndir samkvæmt tilnefningu bæjar- og sveitarstjórna skal þó greiðast af hlut- aðeigandi bæjar- eða sveitarfélögum.

12. gr.

Meðlimum verðlagsnefndar og starfsmönnum hennar, svo og öðrum þeim, er kann að verða falið eftirlit með framkvæmd laganna, er bannað, að viðlagðri ábyrgð eftir ákvæðum almennra hegningarlaga um embættis- og sýslunarmenn, að skýra óviðkomandi mönnum frá þeim atriðum, sem þeir verða áskynja um eftir skýrslum þeim, sem um getur í 5. gr., að því leyti, sem þær varða einstaka menn og einstök fyrirtæki.

13. gr.

Sá, sem vanrækir skyldur þær, sem um ræðir í 5. gr., skal sæta 10 til 100 kr. dagsektum unz skyldunni er fullnægt.

Sá, sem gefur ranga skýrslu til verðlagsnefndar, skal sæta refsingu samkvæmt ákvæðum almennra hegningarlaga.

Brot gegn öðrum ákvæðum laga þessara, reglugerða, sem kunna að verða settar samkvæmt þeim, svo og brot gegn verðlagsákvæðum, sem sett verða samkvæmt lög- unum, varða allt að 10000 króna sektum. Ennfremur er upptækur sá ágóði, sem fæst við brot á lögum þessum eða verðlagsákvæðum, sem sett hafa verið samkvæmt þeim.

14. gr.

Mál út af brotum á ákvæðum 12. gr. og 2. mgr. 13. gr. laga þessara skulu sæta meðferð sakamála. Með mál, sem ris út af öðrum brotum gegn lögum þessum, reglu- gerðum eða verðlagsákvæðum, settum samkvæmt þeim, skal fara að hætti almennra lögreglumála.

15. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi numin lög nr. 70 31. des. 1937, um verðlag á vörum, lög nr. 14 12. febr. 1940, um breyting á þeim lögum, svo og önnur ákvæði, er koma í bága við lög þessi.

16. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.